

לכבוד
הוועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים
רח' שלומציון המלכה 1
בדוא"ל: InbarGo@iplan.gov.il

10.03.2022

**הנדון: התנגדות לתכנית מס' 101-1003532
"אתר הטמנת עודפי עפר, שיקום נופי סביבתי מעליו (שימושים לרווחת הציבור)"**

מוגשת בזאת התנגדות לתכנית שבנדון, להלן גם "התכנית".

רקע עובדתי

המתנגדים

1. ההתנגדות מוגשת על ידי עמותת "במקום – מתכננים למען זכויות תכנון" (ע"ר) בשם המתנגדים הבאים:
 - א. עמותת במקום – מתכננים למען זכויות תכנון (ע"ר). עמותת במקום היא מתנגדת ציבורית לפי סעיף 100(3) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (ק"ת 7551, 7.9.2015, עמ' 1887).
 - ב. ועד התושבים בשכונת השלום בענאתא (באמצעות המוכתאר אבו סמרה סלאימה נזמי). בשכונה מתגוררים למיטב ידיעתנו כ-22,000 תושבים. התכנית נמצאת בחלקה באדמות ענאתא וגובלת בצפון במכשול ההפרדה העובר בצמוד לבתי שכונת השלום.
 - ג. ועד התושבים בראס שחאדה (באמצעות דאוד אבו עסב וגימיל סנדוקה), שם מתגוררים למיטב ידיעתנו כ-15,000 תושבים. ראס שחאדה מהווה חלק משכונת השלום/ענאתא ותושביה נמנים על תושבי שכונת השלום. התכנית נמצאת בחלקה באדמות ענאתא וגובלת בצפון במכשול ההפרדה החוצה את ראס שחאדה.
 - ד. עמותת אל-עיסאווייה לפיתוח וקדמה (ע"ר, באמצעות דרויש והאני עיסאווי), הפועלת למען תושבי שכונת עיסאווייה שבה מתגוררים (על פי ההערכה המצמצמת) כ-17,000 תושבים. התכנית נמצאת בחלקה באדמות עיסאווייה וגובלת בדרום בכביש 1 התוחם את שטחי הפיתוח של השכונה.
 - ה. ועד שכונת ראס ח'מיס (באמצעות ג'מיל סנדוקה והמוכתאר נביל עיית), בה מתגוררים כ-30,000 תושבים בהערכה גסה. התכנית נמצאת בחלקה באדמות ראס ח'מיס וגובלת בכמה ממבני השכונה.
 - ו. ועד התושבים למחנה פליטים שועפאט (באמצעות מוחמד גולאני).
 - ז. ועד הורים של בתי הספר בשכונת מחנה פליטים שועפאט ו-ועדת הורים מרכזית בירושלים המזרחית (באמצעות מאהר אבו סעד).
 - ח. בעלים ו/או מחזיקים בקרקעות בתחום התכנית: דיאא מכימר, בלאל דרויש, עותמאן אבו חדיר, סאפי אוסאמה.

תצהירים כדין מצורפים להתנגדות.

התכנית

2. תכנית 101-1003532 משתרעת על שטח של כ-406 דונם בצפון-מזרח ירושלים. התכנית גובלת בשטח הבנוי של מספר שכונות: עיסאווייה, ענאתא וראס שחאדה. היא סמוכה למחנה הפליטים שועפאט ולראס ח'מיס שבכולן יחד חיים עשרות אלפי תושבים. בסמוך לה נמצאת גם שכונת הגבעה הצרפתית.
3. התכנית נועדה לאפשר הקמת מטמנת ענק לעודפי עפר שישונועו למקום במשאיות מכל רחבי ירושלים. היא מציעה **לסתום את אפיק נחל אוג עילי** בעודפי עפר ולהפוך את ערוץ הנחל לגבעה. לפי התכנית, ההטמנה תימשך **לאורך כ-20 שנה ובמרחק מטרים ספורים מבתי מגורים מאוכלסים**.
4. כדי לאפשר את מימושה מסמנת התכנית להריסה למעלה מ-70 מבנים ובהם מבני מגורים מאוכלסים. הקרקע בתחום התכנית היא ברובה בבעלות פרטית. לפי התכנית הקרקע תופקע על ידי הוועדה המקומית ותירשם על שם הרשות המקומית.
5. מדובר אפוא בתכנית שתשנה מן היסוד את פני השטח ואת הטופוגרפיה, כמו גם את חייהם של אלפי בני אדם, ותגרום להרס מוחלט של הנחל ולמטרדים קשים ומתמשכים לתושבים השכנים.
6. התכנית מהווה גירסה מתוקנת לתכנית 13900 שקודמה לפני כעשור ובוטלה בסופו של דבר. תכנית 13900 נערכה על שטח גדול יותר (516.8 דונם) וכללה גם אזור לטיפול בפסולת יבשה. בתחילת 2012 החליטה הוועדה המחוזית על הפקדת תכנית 13900. לאותה תכנית הוגשו בזמנו 16 התנגדויות ע"י בעלי קרקע בתחומה, תושבי השכונות הסמוכות וגופים ציבוריים (כולל חלק מהמתנגדים כאן). ההתנגדויות נדחו. ב-2015 הוגשו מספר עררים על ההחלטה בהתנגדויות. כתוצאה, ועדת המשנה לעררים של המועצה הארצית הורתה לערוך תיקונים בתכנית 13900 שעיקרם צמצום שטח התכנית, הנמכת הגבעה המלאכותית ב-5 מ', ביטול הטיפול בפסולת בניין יבשה והוספת בדיקות ותנאים בסוגיות של איכות הסביבה ואיכות אוויר.

טענות ההתנגדות

פגם מהותי בפרסום התכנית – השמטת מספרי חלקות

7. התכנית כוללת (גם) גושי קרקע לא מוסדרים (גושי שומה). בגושים אלה קיימות חלקות ממוספרות. בפרסום בדבר הפקדת התכנית כמו גם בהוראות עצמן מופיעים הגושים הלא מוסדרים בתיאור הבא:

"לא מוסדר:

גוש: 30545 חלקי חלקות: 99.

גוש: 30889 חלקי חלקות: 99.

גוש: 30890 חלקי חלקות: 99.

גוש: 30892 חלקי חלקות: 99."

8. לפי בדיקתנו, גוש 30889 הוא ללא סימון חלקות, אך גוש 30545 כולל חלקות ממוספרות. בתחום התכנית נמצאות בגוש 30545 חלקות 41 ו-43 בשלמותן וכן חלקים מחלקות 30, 31, 37, 40, 42, 44, 45, 46, 47.
9. גוש 30890 להבנתנו כלל לא נמצא בתחום התכנית, והוראות התקנון לא עודכנו ביחס לגירסה הקודמת.
10. ביחס לגוש 30890 מדובר בהטעיה בהצגת שטח התכנית; וביחס לגושים 30545, 30889 התוצאה היא כי אדם המחזיק ו/או בעל זכויות בחלקה לא מוסדרת **אינו יכול לזהות את החלקה בהוראות התכנית ובפרסום**. הלכה למעשה הפרסום אינו מביא ואינו יכול להביא לידיעתו את הרלוונטיות של התכנית לקרקע שהוא בעל עניין בה.
11. כידוע, תפקיד פרסום הפקדת התכנית הוא להביא לידיעת בעלי קרקע בתחום התכנית את דבר קיומה של התכנית בהפקדה ואת זכותם להתנגד לה, באופן אפקטיבי. פרסום שהשמיט פרט מהותי מהתכנית כבר נפסל בעבר, קל וחומר פרסום המשמיט מספרי חלקות אין בו די כדי למלא את חובת הפרסום מכוח החוק (ע"מ 9264/10 **חברת נ.ל.י נדל"ן בע"מ נ' עיריית גבעת שמואל ואח'**, פורסם בנבו).
12. ידיעתם בפועל של בעלי זכויות ו/או עניין בקרקע על הפקדת התכנית (שהרי מטבע הדברים יכולים לטעון בנושא רק אלו שיודעים על כך), אינה פוטרת את הוועדה מחובתה שכן אין לדעת אם ישנם בעלי עניין אחרים שאינם יודעים על התכנית. יש לעצור את קידום התכנית ולבדוק היטב אם ומתי נודע לכל בעלי העניין בחלקות בגושים הלא מוסדרים, דבר קיומה של התכנית וזכותם להתנגד לה לרבות ידיעה על המועדים הרלוונטים.
13. ככל שישתבר שקיימים ביחס לחלקות אלה בעלי העניין שלא ידעו על התכנית, יש לחדול מקידום התכנית עד שהתנגדותם תוגש ותישמע.
14. תקלה אחרת בפרסום התכנית נוגעת לערפול במועדי ההפקדה לפי אתר מינהל התכנון. בטבלה שכותרתה "שלבי הטיפול בתכנית" מופיע פרסום להפקדה בעיתונים מיום 2.11.12, לפני כמעט עשר שנים, ואילו בכותרת מופיע תאריך פרסום הפקדה בעיתונים 14.1.22. חוסר סנכרון זה מועד לגרום תקלות ויש להימנע ממנו ככל האפשר.

התערבות נועזת בסדרי בראשית

15. לפי הוראות התכנית, באתר המתוכנן תותר הטמנת עודפי עפר עד גובה 765 מ' מעל פני הים, תוך שינוי קיצוני בפני השטח והפיכת העמק שבו עובר ערוץ נחל אוג לגבעה.
16. על פי החתכים המופיעים ב"נספח שיקום נופי", ברמה הנקודתית, ההטמנה תתבצע עד לגובה של כ-50 מ' מעל פני הקרקע הנוכחיים. ואולם, נספח זה הינו מנחה בלבד והוראות התכנית, המחייבות וגוברות על הנספח המנחה מאפשרות הטמנה עד גובה 765 מטרים בכל שטחי האתר. פני הקרקע הנוכחיים בנקודה הנמוכה ביותר בשטח התכנית הם 650 מ' מעל פני הים. המשמעות היא שהתכנית מאפשרת מילוי של **עד 115 מ' מעל פני הקרקע במצב קיים**.
17. בנוסף להפיכת העמק להר התכנית מציעה את ביטול אפיק הזרימה הטבעי של הנחל. (זאת בניגוד לאמור בסעיף 4.1 ו בנושא ניקוז, כאילו "א. בכל שלב של ההטמנה, וכן בסיומה תישמר

הזרימה הטבעית במורד נחל אוג. בפועל ברוב שטח התכנית אפיק הנחל יבוטל והניקוז יתבצע באמצעות תעלת עפר ו/או ותעלת בטון.

18. התכנית, העתידה לחרב כליל את תצורת השטח הקיימת ולשנות את תוואי הנחל באופן בלתי הפיך ולתמיד, תגרום ללא ספק להשפעות סביבתיות שלא ניתן לצפותן מראש, ומאידך תתן מענה זמני בלבד לבעיית עודפי העפר. 20 שנים הם רגע בזמן לעומת הפיכת סדרי בראשית המוצעת בתכנית זו. סקרים סביבתיים, מדדים ומודלים אינם חזות הכל. מניעת אבק ורעש היא חשובה, אך היא לא תפצה על הרס מוחלט של ערוץ נחל שעם כל ההפרות הקיימות בו, הוא מתפקד עדיין כפי שהטבע התכוון – ואדי בו זורמים מים. ואדי זה אכן סובל ממפגעים מרובים ובהם יש לטפל. הוספה של ערימות עפר עצומות מעל המפגעים הקיימים רק תייצר בעיה אחרת.

פגיעה בעקרון הצדק החלוקתי – חוסר שיוויון קיצוני בנטל

19. עבור תושבי השכונות, הנוף הפתוח אל הוואדי – למרות הגדרות, המכשולים ושלל ההתערבויות שמסביבו – הוא עדיין נוף פתוח. לנוף זה יש תפקיד חשוב בשכונות הסובלות מהזנחה ממסדית מכוונת וקשה, ומאופיינות במרחב פיזי צפוף, דל במראהו ומלא מפגעים.

20. החרבת הנוף הפתוח מסביב, והפיכתו למטמנת עפר מאובקת, סואנת ורועשת, תהיה התעמרות של ממש בתושבי השכונות – כאשר הם עצמם אינם יכולים ליהנות מהדיוור שעבור בנייתו נדרשת המטמנה. במקום לבצע הטמנה באתרים החלופיים שהוצעו, מוצע כאן לשנע את עודפי העפר להטמנה בסמוך לאוכלוסיה שקופה הסובלת מנחיתות בכל היבטי התכנון.

21. גם ההפקעות לצורכי ציבור שעתידות להתבצע מכוח התכנית, לוקות בחוסר סבירות קיצוני, כאשר הרציונל הבסיסי ביותר של הליך ההפקעה אינו מתקיים כאן: בעלי הקרקעות שיופקעו לא יוכלו להיות בין הנהנים מתוצאות ההפקעה, כיון שבשכונות מגוריהם אין שום אפשרות לקבל היתר בניה כדין, להקים יחידות דיוור נוספות בהיתר, ובין השאר ליהנות מפתרון מוסדר לפסולת עפר.

22. בעת הדיונים בתכנית, נוחות הקבלנים תועדפה גבוה בהרבה מאיכות חייהם של תושבי השכונות: אתר נחל אוג נקבע כבעל התאמה גבוהה בקריטריון הפיזי תפעולי והביצועי-תכנוני, ובהתאמה נמוכה ביחס לקרבה לשימושים רגישים (סעי' 8 למסמך החלטות הוועדה המחוזית מיום 19.4.21). הוזלת העלויות לקבלנים המגולמת ב"קריטריון פיזי תפעולי" ניצחה.

23. חשוב בהקשר זה להזכיר גם, כי גדר ההפרדה אינה מיועדת להשאר לנצח במקומה, למרות שהתכנון לשיקום המטמנה מניח כי כך יהיה ומסתמך על קיום בלתי מוגבל בזמן של החומה.

24. כאילו לא די בכל ההשפעות הקשות של חוסר התכנון על החיים, ועל הפגיעה המובנית בזכויות ובחיי היום יום בשכונות הללו – מבקשת כעת הוועדה המחוזית להוסיף גם מטמנת עפר ענקית בצמוד למגורים, ממש מעבר לחומת ההפרדה ובצמוד לה. זוהי הוספת חטא על פשע ואין לאשר זאת.

סטיה מ"מסמך המדיניות" ירושלים 2000 ללא דיון או הצדקה

25. תכנון השטח נשוא התכנית למטמנה מתאפשר בין היתר בשל העובדה שהשכונות הצמודות לו אינן מוסדרות תכנונית וחלקן אינן מיועדות סטטוטורית למגורים. במה דברים אמורים?
26. השכונות השותפות להתנגדות זו, למעט אל עיסאווייה, אינן מתוכננות (להוציא תכניות מתאר נקודתיות זניחות). העדר התכנון הוא תולדה של הזנחה ממושכת, והדברים ידועים.
27. בסביבות שנת 2007 סומנו סוף סוף שכונות אלה כאזור לפיתוח עירוני ב"מסמך המדיניות" המכונה "תכנית מתאר ירושלים 2000". כידוע, מסמך זה החל את חייו כתכנית מתאר, ומשלא עלה בידי הוועדה המחוזית להפקידו, נתנה לו את הכותרת "מסמך מדיניות" כשבפועל נעשה בו שימוש כתכנית לכל דבר, תוך הצהרות שניתן יהיה לסטות ממנו בנסיבות מיוחדות.
28. אם כן, ניתן היה לצפות כי הוועדה המחוזית תביא בחשבון את השכונות המתנגדות כאן כשטחי מגורים לכל דבר ועניין.
29. אך דווקא בתכנית למטמנת עפר בערוץ נחל, כשהדבר המתחייב תכנונית והראוי מוסרית היה **שלא** לסטות מהוראות תכנית ירושלים 2000, ולהפעיל את המגבלות על שימושי קרקע מותרים בצמידות למגורים - דווקא כאן **כן** סתה הוועדה המחוזית מה"הנחיות המינהליות", והחליטה לפעול כאילו לא קיים ייעוד למגורים במקום.
30. סטיה זו, שלשיטת הוועדה המחוזית תיתכן רק בנסיבות מיוחדות, ואשר היא המאפשרת את קידום תכנית המטמנה, נעשתה ללא דיונים מיוחדים וללא החלטה מפורשת או בכלל (לעומת זאת כן קיימת התייחסות לתכנית המתאר המחוזית למשל) - בניגוד לכללי הדין ולהצהרותיה של הוועדה המחוזית עצמה, לרבות הצהרות שניתנו בבית המשפט בשעתו, ביחס לאופן יישום המסמך המכונה "תכנית מתאר ירושלים 2000". אמנם הוועדה הזכירה בדיוניה כי קיימים מגורים באזור - אך לא דנה כלל בייעוד לפי מתאר 2000, למרות שהיתה חייבת לעשות זאת.
31. אישור תכנית למטמנה בצמוד לשכונות גם עלול לסכל כל ניסיון עתידי לתכנן בשטח, בין בקנה מידה שכונתי או נקודתי, שהרי ייטען כי אין לאשר מגורים בצמוד למטמנה... והאבסורד ברור.
32. בהתעלמותה מהנחיות תכנית מתאר ירושלים 2000 נהגה הוועדה המחוזית בניגוד להנחיות המינהליות שלה-עצמה וקיבלה החלטה החורגת ממתחם הסבירות, שיש להורות על בטלותה.

חונקים את שכונת אל-עיסאווייה מכל עבר

33. בימים אלה נמצאת בהפקדה תכנית מתאר 101-0790758 לשכונת אל-עיסאווייה. התכנית, לצד ניסיון התמודדות כן עם אתגרי התכנון במרחב בנוי א-פורמאלי, מגבילה מאוד את שטחה של אל-עיסאווייה ופוגעת בהתפתחותה המיטבית. הגבולות המצומצמים של תכנית המתאר החדשה לאל-עיסאווייה הוגדרו **לא** כתוצאה מבחינה מעמיקה של צרכים מרחביים, אלא מטבעת חנק הנגרמת מסדרת **תכניות פוגעניות, שהתכנית למטמנה היא אחת מהן**. להלן נסביר.

34. עד שנות ה-90 תוכנו על אדמות עיסאווייה מיזמים ישראלים עירוניים וארציים באמצעות הפקעות, מבלי לקחת בחשבון את צרכיהם וקניינם של תושבי השכונה ו/או בעלי הקרקע. כך תוכנן קמפוס האוניברסיטה העברית בהר הצופים, בסיסי צבא, הרחבות לקמפוס ביי"ח הדסה הר הצופים, שכונת צמרת הבירה וכביש מספר 1 ארצי. כל אלה יחד הפכו את עיסאווייה לאי פלסטיני קטן וצפוף בתוך הפרויקט הישראלי.
35. החל מאמצע שנות ה-2000 הגיע גל חדש של תכניות מגבילות – תכנית האב לגבעה הצרפתית, תכנית גן לאומי מורדות הר הצופים ותכנית זו למטמנת עודפי עפר. שתי התכניות האחרונות קודמו באינטנסיביות עד השנים 2013 ו-2014 בהתאמה. שתיהן נעצרו ע"י ועדת הערר של המועצה הארצית לתכנון ובנייה ושתיהן חוזרות כעת כהמשך למדיניות חסימת התפתחות עיסאווייה. כל התכניות האלה יחד קבעו את שטחה המצומצם של התכנית השכונתית לאל-עיסאווייה המצויה, כאמור, בימים אלה בהפקדה.
36. הבאת כל התכניות הסובבות את עיסאווייה לאישור הוועדה המחוזית תוך פרק זמן של שבועות ספורים נראית כהידוק מתוכנן ומתואם של טבעת החנק סביב השכונה. תיאום בין הקווים הכחולים של ארבע תכניות לטובת חסימת עתודות פיתוח לשכונה מתקבל אצל התושבים כסתימת פיות. תכנית אזור התעסוקה שעומדת כעת לפני דיון בהתנגדויות, תכנית הגן הלאומי מורדות הר הצופים שעלתה לפתע שוב לסדר היום, ותכנית זו למטמנה, כולן מקודמות סמוך ולפני התכנית החשובה מכולן – תכנית המתאר השכונתית. התוצאה היא שתכנית המתאר השכונתית הופקדה להתנגדויות ותובא לדיון אחרי שהתכניות האחרות יושלמו ויקבעו את גבולותיה הצרים. נדרש חוסר תיאום קיצוני בין צוותי לשכת התכנון והוועדה המחוזית כדי שתוצאה כזו תהיה מקרית.
37. **אנו מבקשים כי לא תתקבל כל החלטה בתכנית המטמנה לפני שיושלם הדיון בהתנגדויות לתכנית המתאר החדשה לעיסאווייה. זאת כדי שהוועדה תוכל לשקול בתשומת לב את הטיעונים לגבי גבולות הפיתוח של השכונה.**
דרישה דומה העלינו בדיון שהתקיים בתכנית הגן הלאומי ב-1.3.2022.

חוסר פתרונות ביוב

38. כידוע מצב תשתיות הביוב והניקוז בשכונות עוטף ירושלים הוא בכי רע עד לא קיים. הביוב מתנקז לקרקע הפתוחה וזורם אל הנחל תוך גרימת מפגעים קשים של ריח והצפות וסיכון בריאות הציבור.
39. כיום ישנם פתחים בחומת ההפרדה, המאפשרים מעבר ביוב אל ערוץ נחל אוג. כאשר הפתחים נסגרים על ידי הצבא, נוצרים בורות וברכות מי ביוב בצמוד לחומה בצד המגורים. זהו מצב מסוכן כבר היום, והוא יחמיר בהרבה עם סתימת ערוץ הנחל הטבעי והגבהת פני השטח.
40. זרימת ביוב גולמי בין בתי מגורים ובמורד ערוץ נחל באין פתרון תשתית בשכונות מגורים, היא מפגע סביבתי ותברואתי שיש למצוא לו פתרון ולא להחמיר אותו עוד יותר.

41. נדגיש: הביוב זורם מעל פני השטח בשל מחדלי התכנון של הרשויות, אשר יחד עם מצוקת הדיור החריפה הביאו לבנייה ואיכלוס של אלפי יחידות דיור בבנייה רוויה לא מוסדרת. כעת מצופה מהתושבים הנאלצים להתגורר בדירות אלה להמשיך ולחיות בין בריכות ביוב. לדעתנו, לפני שדואגים לחסוך לקבלנים כמה קילומטרים של נסיעה לרמות מאיר או לקסטל, יש לדאוג לעשרות אלפי תושבים, ביניהם ילדים, פעוטות, תינוקות קטנים, אנשים מבוגרים – וכל אותם אלה שנאלצים לספוג תרתי משמע את מפגע הביוב שהופך את השהות מחוץ לבית (ובתוכו) למסוכנת ובלתי נסבלת.
42. ממסמכי התכנית עולה כי בתחום התכנית קיים קו ביוב מאסף, אותו יש להעתיק ממקומו בכפוף לתכנון מפורט לביצוע. כך לפי סעיף 6.4.2. להוראות התכנית: "התכנון המפורט יכלול בין היתר העתקת קו ביוב מאסף קיים לתוואי חלופי". אנו מציעות כי לתכנון המפורט של התוואי החלופי יתווסף גם תכנון מפורט לקליטת הביוב המגיע מעבר לגדר וסילוקו מאזורי המגורים.
43. נספח הניקוז של התכנית כשמו כן הוא מתייחס לניקוז נגר עילי ולא לביוב. גם בשאר מסמכי התכנית לא מצאנו התייחסות לצורך בפתרון ביוב לשכונות.
44. גם מסיבה זו יש לדחות את התכנית.

פתרון דיור לבדואים בתחום התכנית

45. בתחום התכנית מצויים 74 מבנים המסומנים להריסה אשר חלקם משמשים למגורים. 68 מתוך מבנים אלה מצויים בשטח בו מתגוררים בדואים בני קהילת אל קורשאן המונה כ-180 נפשות. בהתנגדות זו איננו מייצגים אנשים אלה ולכן לא נתייחס לכך בפירוט, אולם כארגון בעל אופי ציבורי נבקש את תשומת לב הוועדה לעתיד הצפוי לקהילה זו אם בתיה ייהרסו. המדובר למיטב ידיעתנו בתושבים המתגוררים בקרקעות בבעלות פרטית, ברשות הבעלים, אשר נכון להיום אין להם פתרון דיור במקום אחר. כמחזיקים שאינם בעלים הם לכאורה אינם זכאים לפיצוי או פתרון לפי הדין, אולם במציאות בה הם מתגוררים שנים רבות במקום, בעוני ובתנאי מחיה קשים, וכאשר התכנית מיעדת את הקרקע לצורכי ציבור, ראוי כי הציבור הנהנה מהתכנית גם יפצה אנשים אלה, באמצעות הוועדה, על העקירה הצפויה להם בשל הקמת המטמנה.
46. על מנת לשמור על זכות היסוד של אזרחים ותושבים אלה לקורת גג ולתנאי מחיה נאותים יש לפעול ברוח סעיף 194 לחוק התכנון והבניה, המורה על איתור דיור חלוף במקרה של הפקעת בית מגורים, להתייחס אל בתים אלו כמשמעותם האמיתית עבור דייריהם, ולסייע במציאת דיור חלופי לדרים בהם טרם הפקעת הקרקע ו/או הריסת הבתים, בין אם אותה הריסה תיעשה מכוח התכנית ובין אם מכוח הליכים אחרים (שכן הליכים משפטיים קיימים מזה שנים ביחס לבתים אלה – כמפורט בהתנגדות הקהילה המוגשת במקביל).
47. הצורך בדיור חלוף קיים גם לגבי תושבים בני השכונות המתנגדות, אשר ביתם נמצא בתחום התכנית. אין לקבל מצב בו משפחות פלסטיניות ירושלמיות ובדואיות יישארו ללא קורת גג,

כדי שעל חורבות ביתם יישפכו עודפי עפר מבניית שכונות למערב העיר.

מכל הטעמים שלעיל יש לדחות את התכנית.

בברכה,

עו"ד שרון קרני-כהן

אדר' שרי קרוניש

אדר' אפרת כהן-בר